

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Rejonowego w Dąbrowie Tarnowskiej I Wydział Cywilny z dnia 24 września 2015r.

Powodowie: W. B. (1), D. B. (1) i D. B. (2) wnieśli w pozwie skierowanym przeciwko pozwanemu (...) S. A. z siedzibą w W. o zasądzenie kwoty 15.000 zł. na rzecz W. B. (1), kwoty 10.000 zł na rzecz D. B. (1), kwoty 12.500 zł na rzecz D. B. (2) tytułem znacznego pogorszenia się ich sytuacji życiowej wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 10.10.2011r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadniając pozew powodowie wskazali, że w dniu 21.05.2011r. W. B. (2) – mąż i ojciec powodów, w drodze do pracy jadąc jako pasażer samochodu marki m. (...) nr rej. (...) poniósł śmierć na miejscu, na skutek zderzenia pojazdu z drzewem w O., oprócz zmarłego w samochodzie znajdowało się dwóch pasażerów oraz kierowca P. K., pojazd był ubezpieczony u strony pozwanej.

Powodowie wskazali, że strona pozwana w piśmie z 19.10.2011r. uznała, że szkoda z tytułu znacznego pogorszenia sytuacji życiowej:

- W. B. (1) wynosi 5.000 zł (z uwagi na 50% przyczynienie się zmarłego do szkody wypłacie podlegała kwota 2.500 zł)
- D. B. (1) wynosi 5.000 zł (z uwagi na 50% przyczynienie się zmarłego do szkody wypłacie podlegała kwota 2.500 zł)
- D. B. (2) wynosi 5.000 zł (z uwagi na 50% przyczynienie się zmarłego do szkody wypłacie podlegała kwota 2.500 zł).

Powodowie wskazali, że strona pozwana w piśmie z 19.03.2012r. uznała, że szkoda z tytułu znacznego pogorszenia sytuacji życiowej:

- W. B. (1) wynosi 30.000 zł (z uwagi na 50% przyczynienie się zmarłego do szkody wypłacie podlegała kwota 12.500 zł)
- D. B. (1) wynosi 15.000 zł (z uwagi na 50% przyczynienie się zmarłego do szkody wypłacie podlegała kwota 7.500 zł)
- D. B. (2) wynosi 20.000 zł (z uwagi na 50% przyczynienie się zmarłego do szkody wypłacie podlegała kwota 10.000 zł).

Powodowie podnieśli, że szkoda była rozpatrywana przez Sąd Rejonowy w Sandomierzu i Sąd Okręgowy w Tarnowie, w tych sprawach powołano dowody z opinii biegłych i obydwie Sądy uznały, że W. B. (2) nie przyczynił się do powstania szkody.

Powodowie jako podstawę roszczenia powołali art. 446 k. c. i co do odsetek art. 817 § 1 k. c.

Strona pozwana (...) S. A. z siedzibą w W. w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

Pozwany przyznał, że bezspornym w sprawie jest, że ponosi odpowiedzialność ubezpieczeniową z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkodę powodów, powstałą w

wyniku wypadku drogowego z dnia 21 maja 2011 r., bezspornym w sprawie jest również, że pozwany prowadził postępowanie likwidacyjne w związku ze zgłoszonymi mu przez powódkę roszczeniami oraz że w postępowaniu tym częściowo uznał roszczenie, łącznie wypłacił na rzecz powodów kwotę 208.960 zł. Strona pozwana podtrzymała zarzut przyczynienia się zmarłego do szkody w 50%, przyczynienie to polegało na jeździe w szoferce samochodu w niedopuszczalnej liczbie osób oraz niezapięciu pasów bezpieczeństwa.

Strona pozwana wskazała, że zmarły przed śmiercią zarabiał ok. 1450 zł netto, zaś w okresie od września 2010r. do kwietnia 2011r. przebywał na bezrobociu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Posiadacz samochodu ciężarowego marki M. (...) nr rej. (...)

ubezpieczony był w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w (...) S. A. z siedzibą w W..

(okoliczność bezsporna).

W dniu 21 maja 2011 r. w miejscowości O. doszło do wypadku drogowego, kierujący samochodem ciężarowym marki M. (...) nr rej. (...) P. K. utracił kontrolę nad kierowanym pojazdem, pojazd zjechał na lewą stronę poza jezdnię uderzając w drzewo. W wyniku wypadku W. B. (2) doznał obrażeń wielonarządowych, których następstwem był zgon. P. K. w kabinie kierowcy przewoził 3 pasażerów.

Sąd Rejonowy w Staszowie II Wydział Karny w dniu 31.12.2012r. wydał wyrok uznając P. K. za winnego popełnienia przestępstwa z art. 177 § 2 k. k. i wymierzył mu karę 2 lat pozbawienia wolności warunkowo zawieszając jej wykonanie na okres próby wnoszący 5 lat, karę 150 stawek dziennych grzywny przyjmując wysokość pojedynczej stawki na kwotę 10 zł i tytułem środka karnego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 5 lat.

Dowód:

- zalegający w aktach II K 698/11 Sądu Rejonowego w Sandomierzu VII Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą S. wyrok Sądu Rejonowego w Staszowie z dnia 31.12.2012 r.

Podróżowanie bez zapiętego pasa bezpieczeństwa przez W. B. (2) nie miało wpływu na zwiększenie rozmiaru doznanych przez niego obrażeń ciała, a tym samym nie można przyjąć związku przyczynowego pomiędzy brakiem zapiętego pasa bezpieczeństwa, a doznanymi przez W. B. (2) śmiertelnymi obrażeniami ciała.

Maksymalna liczba osób dozwolona do przewożenia w kabinie kierowcy samochodu marki M. (...) o nr rej. (...) to dwóch pasażerów+ kierowca samochodu.

Wypadek komunikacyjny, w którym uczestniczył W. B. (2) charakteryzował się dużą energią spowodowaną prędkością pojazdu i rodzajem zderzenia z przeszkodą, doszło do zderzenia bocznego, znacznego stopnia kompresji kabiny, pojazd gwałtownie przemieścił się po wypadku. W tej sytuacji wszystkie obrażenia zewnętrzne jak i wewnętrzne W. B. (2) mogły powstać zarówno w przypadku podróżowania bez zapiętego pasa bezpieczeństwa, jak i przy zapiętym pasie.

Uszkodzenie kolizyjne w samochodzie pochodziły od bezpośredniego kontaktu z drzewem zlokalizowane były w górnej prawej części kabiny kierowcy.

Dowód:

- opinia biegłych sądowych: z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych inż. J. Ś. i z zakresu medycyny sądowej lek. med. M. W. k. 178-196

W sprawie prowadzonej przez Sąd Okręgowy w Tarnowie pod sygnaturą I C 351/12 została wydana opinia biegłych z zakresu techniki samochodowej, ruchu drogowego, (...) oraz lekarza dr med. J. K., w której biegli wydali następujące wnioski:

- brak zapiętych pasów bezpieczeństwa przez pasażerów tj. W. B. (2) nie miał istotnego znaczenia dla rodzaju i rozmiaru jego obrażeń oraz skutku w postaci śmierci tego pasażera,

- w kabinie (...) 67HY zgodne z obowiązującymi przepisami mogło być przewożonych dwóch pasażerów,

- przewożenie większej liczby pasażerów w kabinie M. (...) niż dozwolona nie miało bezpośredniego wpływu na rodzaj obrażeń, w tym skutek śmiertelny, gdyby w kabinie M. znajdowało się tylko dwóch pasażerów to także byłiby narażeni na doznanie podobnych rozległych obrażeń ciała przy tego rodzaju zderzeniu z nieodkształcalną przeszkodą. Przewożenie trzech pasażerów w samochodzie M. skutkowało doznaniem poważnych obrażeń ciała przez większą liczbę przewożonych niż dozwolona.

Dowód:

- zalegające w aktach sprawy I C 351/12 Sądu Okręgowego w Tarnowie opinie biegłych z zakresu techniki samochodowej, ruchu drogowego, (...) oraz lekarza dr med. J. K. k. 212 – 224 akt

W sprawie prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Staszowie sygn. akt II K 698/11 została wydana opinia biegłych z zakresu techniki samochodowej, ruchu drogowego, (...) oraz dr med. J. K. w której biegli wydali m. in. wnioski:

- źródłową przyczyną zaistnienia wypadku była jazda kierującego samochodem M. z prędkością niedostosowaną do warunków drogowych, kierowca samochodu M. naruszył zasadę jazdy z prędkością bezpieczną, naruszenie to pozostawało w związku przyczynowym z wypadkiem,

- pojazdem M. nr. rej. (...) w chwili zdarzenia kierował P. K.,

- wypadek był następstwem utraty panowania nad pojazdem, skutkującego jego zjechaniem na lewe pobocze i uderzeniem w drzewo.

Dowód:

- zalegająca w aktach II K 698/11 Sądu Rejonowego w Staszowie opinia biegłych z zakresu techniki samochodowej, ruchu drogowego, (...) oraz dr med. J. K. k. 292 – 305 akt

Zmarły W. B. (2) był mężem W. B. (1) i ojcem D. B. (1) i D. B. (2), rodzina mieszkała razem.

Dowód:

- zeznanie powódki W. B. (1) k. 226-228,

- zeznanie powódki D. B. (1) k. 228,

- zeznanie powoda D. B. (2) k. 228-229

Między małżonkami nie toczyło się postępowanie o rozwód i separację, byli zgodnym małżeństwem. Bezpośrednio przed wypadkiem W. B. (2) pracował dorywczo jako hydraulik w firmie pana R., ale bez żadnej umowy o pracę, czy innej umowy zlecenia tylko na czarno, zarabiał czasami 1.800 zł miesięcznie, może mniej lub więcej niż 2.000 zł, wynagrodzenie miał płacone w ratach co tydzień. Od lutego 2011r. W. B. (2) pracował w tej firmie codziennie także w soboty, wyjeżdżał rano wracał wieczorem.

W. B. (2) miał w planach podjąć stałą pracę w M., którą szukała dla niego siostra, a to że poszedł dorywczo pracować u pana R. wynikało z tego, że W. B. (1) i W. B. (2) w tym samym czasie stracili pracę, a że był to okres zimowy ciężko było o pracę. Przed pracą u R. W. B. (2) pracował w firmie (...) na pełny etat na podstawie umowy o pracę jako hydraulik.

W. B. (1) bezpośrednio przed wypadkiem męża nigdzie nie pracowała i nie miała żadnych dochodów. W. B. (1) była na utrzymaniu męża, wcześniej na około pół roku przed wypadkiem pracowała przy pracach interwencyjnych. W. B. (1) z wykształcenia jest technikiem mechanikiem, ale nigdy w tym zawodzie nie pracowała.

W. B. (1) przed wypadkiem męża była zarejestrowana jako bezrobotna bez prawa do zasiłku.

Przed wypadkiem jak i obecnie rodzina mieszkała w domu własności nieżyjących rodziców W. B. (2), po których spadek nie został przeprowadzony. W. B. (2) był jednym z trojga ich spadkobierców. Innego majątku nie posiadali.

Po śmierci W. B. (2) sytuacja W. B. (1) pogorszyła się, bo jej mąż był żywicielem rodziny i przynosił pieniądze. Około rok po śmierci męża W. B. (1) poszła do pracy w Urzędzie Gminy i jest to praca na umowę zlecenia, otrzymuje z tego tytułu 420 zł netto miesięcznie, jest to praca w klubie wiejskim 3 razy w tygodniu po 4 godziny.

W. B. (1) poza wypłaconymi przez ubezpieczyciela (...) świadczeniami nie otrzymała po śmierci męża innych świadczeń z innych źródeł. W. B. (1) pobiera od (...) comiesięczną rentę 500 zł miesięcznie, ze świadczeń wypłaconych jej przez ubezpieczyciela część wydatkowała na zwrot długów jakie zaciągnęła na pokrycie kosztów pogrzebu męża, wybudowała mu pomnik, część przeznaczyła na remont domu, w którym mieszka oraz bieżące koszty utrzymania i wydatki. W. B. (1) w chwili obecnej część tej kwoty ma odłożone, jest to około 10.000 zł.

W. B. (1) obecnie żyje na niższym stopie niż za życia męża, musi ograniczać się z wydatkami i nie może pozwolić sobie na kupno drogich rzeczy.

W. B. (2) wszystko w domu robił sam, naprawiał, rąbał drzewo na opał na zimę, zrobił ogrodzenie przy domu z pomocą W. B. (3). Obecnie W. B. (1) do remontu domu musi najmować do remontu pracowników. Po swoich rodzicach W. B. (2) miał 1 ha pola przy domu, ale jest to grunt niskiej klasy na niskim terenie, nie przeprowadzony na jego własność, na nim uprawiał ziemniaki na własne potrzeby, ale na około rok przed wypadkiem zrezygnowali z upraw, gdyż teren był zalewany przez opady. Hodowali kury i kaczki, ale zrezygnowali na rok przed wypadkiem, bo musieli kupować zboże. W. B. (1) po śmierci W. B. (2) nie hoduje żadnych zwierząt z powodu braku opłacalności. Obecnie pole zaczął uprawiać brat i siostra W. B. (2).

W. B. (1) mogła liczyć na pomoc męża, który chodził na wywiadówki.

W. B. (2) bywał nie raz zarejestrowany jako bezrobotny i wtedy pobierał zasiłki dla bezrobotnych, bo jak skończył pracę to szedł na bezrobocie, miał też okresy kiedy był na bezrobociu bez prawa do zasiłku.

Przed śmiercią W. B. (2) rodzina miała oszczędności, które trzymała w domu, a nie w banku, bo chcieli coś zrobić przy domu i go wyremontować. W. B. (1) nie przeprowadziła postępowania spadkowego po mężu i nie toczy się sprawa spadkowa po nim.

Dowód:

- zeznanie powódki W. B. (1) k. 226-228

D. B. (1) w chwili śmierci ojca miała skończone 18 lat, chodziła do (...) Szkoły Zawodowej w S., gdzie kształciła się w zawodzie sprzedawcy, nie miała żadnego majątku, ani dochodów, czy źródeł utrzymania była na utrzymaniu rodziców.

Dowód:

- zeznanie powódki W. B. (1) k. 226-228,

- zeznanie powódki D. B. (1) k. 228

D. B. (1) dojeżdżała do szkoły, zamierzała nadal kontynuować naukę i tak się stało, bo skończyła liceum w T., a teraz uczy się w Technikum Kosmetycznym w T., gdzie nauka trwa 2 lata i w przyszłym roku zamierza tę szkołę skończyć. D. B. (1) po śmierci ojca zrealizowała swoje plany kształcenia tak jak planowała.

Dowód:

- zeznanie powódki D. B. (1) k. 228

W chwili obecnej D. B. (1) pobiera po ojcu rentę 524,14 zł miesięcznie.

Dowód:

- zeznanie powódki D. B. (1) k. 228,

- akta rentowe (...) Oddział w T.

D. B. (1) rentę przeznacza na koszty dojazdu do szkoły, książki, zeszyty i własne potrzeby. D. B. (1) mieszka nadal z mamą, dokłada się mamie kwotą 200 zł miesięcznie na opłacenie rachunków, innych wydatków związanych z utrzymaniem domu i zakupem żywności nie ponosi.

D. B. (1) była blisko związana z ojcem, jeździli razem na wycieczki rowerowe.

Dowód:

- zeznanie powódki D. B. (1) k. 228

W. B. (2) pomagał córce D. w lekcjach.

Dowód:

- zeznanie powódki W. B. (1) k. 226-228,

- zeznanie powódki D. B. (1) k. 228

D. B. (1) za życia ojca nie pracowała dorywczo, bo nie było takiej potrzeby, otrzymywała od taty kieszonkowe na swoje wydatki, na kosmetyki 200 - 300 zł miesięcznie. D. B. (1) po śmierci ojca jest ciężko, bo sami muszą dorabiać pieniądze. D. B. (1) dorabia przy pracach sezonowych przy zbieraniu truskawek i borówek. D. B. (1) jest ciężiej, bo brakuje jej taty, bo mogła liczyć na jego pomoc. Po śmierci ojca zmieniło się w sytuacji materialnej to, że teraz muszą sami pracować i zarabiać na dom, a przedtem to tata zarabiał. D. B. (1) zmieniło się też to, że teraz nie może sobie kupić ubrania, bo musi myśleć o tym, aby zapłacić opłaty i dać mamie na jedzenie, a gdy ojciec żył to kupowała ubrania z tych pieniędzy, które jej dawał.

D. B. (1) żyje na gorszym poziomie niż za życia ojca, bo nie ma tyle pieniędzy na ubrania i kosmetyki jak miała za jego życia. D. B. (1) poza rentą i świadczeniami od (...) nie otrzymała innych świadczeń w związku ze śmiercią ojca, rentą sama gospodaruje, pieniądze wypłacone przez (...) i przyznane przez sąd częściowo wydała na wydatki związane z nauką i ubraniami, a resztę odłożyła na koncie i zamierza je zbierać na przyszłość, ma tam 40.000 zł, jeszcze nie ma konkretnego celu, na jaki przeznaczy pieniądze.

Dowód:

- zeznanie powódki D. B. (1) k. 228

D. B. (2) skończył Technikum Mechaniczne w S., a obecnie uczy się w Policealnej Szkole w T. z zakresu BHP. D. B. (2) przed śmiercią ojca nie miał żadnych dochodów, majątku, ani źródeł utrzymania, był na utrzymaniu rodziców.

Dowód:

- zeznanie powoda D. B. (2) k. 228-229,

- zeznanie powódki W. B. (1) k. 226-228

D. B. (2) w chwili śmierci ojca miał 17 lat, chodził wtedy do II klasy Technikum Mechanicznego. D. B. (2) w chwili obecnej nadal mieszka z mamą w tym samym domu. Śmierć ojca nie zmieniła planów życiowych D. B. (2), bo co chciał to zrealizował, bo skończył technikum i uczy się dalej.

D. B. (2) z ojcem miał dobre relacje.

Dowód:

- zeznanie powoda D. B. (2) k. 228-229

W. B. (2) pomagał synowi D. w lekcjach.

Dowód:

- zeznanie powoda D. B. (2) k. 228-229,

- zeznanie powódki W. B. (1) k. 226-228

D. B. (2) po śmierci ojca musi radzić sobie sam, jego stopa życiowa uległa zmianie, lepiej im się wiodło za życia ojca, od ojca dostawał kieszonkowe 200 do 300 zł miesięcznie, a gdy żył to razem zajmowali się pracami porządkowymi przy domu, ojciec kosił trawę, a teraz to on robi.

D. B. (2) teraz musi się ograniczać i np. nie kupować lepszych ubrań.

D. B. (2) było ciężko po śmierci ojca.

Dowód:

- zeznanie powoda D. B. (2) k. 228-229

D. B. (2) pobiera z ZUS-u rentę po ojcu w kwocie 524,14 zł.

Dowód:

- zeznanie powoda D. B. (2) k. 228-229,

- akta rentowe (...) Oddział w T.

D. B. (2) z renty 200 zł przeznacza dla mamy na opłaty i zakup żywności, a 300 zł zatrzymuje na swoje wydatki, we własnym zakresie z tej renty ponosi koszty związane z nauką i dojazdami do szkoły. Nauka w tej szkole nie jest płatna.

D. B. (2) z pieniędzy przyznanych od (...) część wydał na samochód, a część odłożył, ma odłożone 18.000 zł., oprócz tych świadczeń nie dostał w związku ze śmiercią ojca innych pieniędzy.

Dowód:

- zeznanie powoda D. B. (2) k. 228-229

W dniu 8.09.2011r. W. B. (1) zgłosiła swoje roszczenia do (...) S. A. z siedzibą w W., jako ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej kierującego samochodem.

Decyzjami z dnia 19.10.2011r. (...) S. A. z siedzibą w W. uznał, że szkoda z tytułu znacznego pogorszenia sytuacji życiowej:

- W. B. (1) wynosi 5.000 zł (z uwagi na 50% przyczynienie się zmarłego do szkody wypłacie podlegała kwota 2.500 zł)

- D. B. (1) wynosi 5.000 zł (z uwagi na 50% przyczynienie się zmarłego do szkody wypłacie podlegała kwota 2.500 zł)
- D. B. (2) wynosi 5.000 zł (z uwagi na 50% przyczynienie się zmarłego do szkody wypłacie podlegała kwota 2.500 zł).

Decyzjami z dnia 19.03.2012r. (...) S. A. z siedzibą w W. uznał, że szkoda z tytułu znacznego pogorszenia sytuacji życiowej:

- W. B. (1) wynosi 30.000 zł (z uwagi na 50% przyczynienie się zmarłego do szkody wypłacie podlegała kwota 12.500 zł)
- D. B. (1) wynosi 20.000 zł (z uwagi na 50% przyczynienie się zmarłego do szkody wypłacie podlegała kwota 7.500 zł)
- D. B. (2) wynosi 25.000 zł (z uwagi na 50% przyczynienie się zmarłego do szkody wypłacie podlegała kwota 10.000 zł).

Decyzją z dnia 21.03.2012r. (...) S. A. z siedzibą w W. wypłacił D. B. (1) kwotę 17.500 zł.

Dowód:

- akta szkody PL 2011072601644,
- potwierdzona za zgodność z oryginałem kserokopia druku zgłoszenia szkody w dniu 8.09.2011 r. k. 18-21

Wyrokiem z dnia 4.11.2013r. Sąd Okręgowy w Tarnowie (sygn. akt I C 351/12):

I. zasądził od pozwanego (...) S. A. W. na rzecz W. B. (1) kwotę 37.500 zł. tytułem zadośćuczynienia oraz kwotę 7.510 zł tytułem kosztów pogrzebu z tym, że obie kwoty płatne z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu tj. od 23.04.2012r. do dnia zapłaty,

II. zasądził od pozwanego (...) S. A. W. na rzecz W. B. (1) kwotę po 500 zł. miesięcznie tytułem reny począwszy od czerwca 2011r. płatną do 10-te dnia każdego następującego po sobie miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami na wypadek opóźnienia w płatności z którejkolwiek rat,

III. zasądził od pozwanego (...) S. A. W. na rzecz D. B. (1) kwotę 40.000 zł. tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu tj. od 23.04.2012r. do dnia zapłaty,

IV. zasądził od pozwanego (...) S. A. W. na rzecz D. B. (2) kwotę 30.000 zł. tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu tj. od 23.04.2012r. do dnia zapłaty.

Dowód:

- zalegający w aktach sprawy I C 351/12 Sądu Okręgowego w Tarnowie wyrok z 4.11.2013 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie wyrokiem z dnia 4.03.2014r. (sygn. akt: I ACa 1633/13) zmienił zaskarżony wyrok w punkcie I w ten sposób, że kwotę 37.500 zł podwyższył do kwoty 57.500 zł.

Dowód:

- wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie I Ca 1633/13 z 4.03.2014 r. wraz z uzasadnieniem

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zalegających w aktach sprawy dokumentów oraz na podstawie akt szkodowych nr PL (...) i akt rentowych (...) Oddział w T. dotyczących powodów, których autentyczności, wiarygodności, ani mocy dowodowej żadna ze stron nie kwestionowała i które nie budzą wątpliwości Sądu co do ich autentyczności.

Sąd oparł się również na orzeczeniach zalegających w aktach sprawy I C 351/12 Sądu Okręgowego w Tarnowie, aktach sprawy Sądu Apelacyjnego w Krakowie I Ca 1633/13, aktach sprawy II K 698/11 Sądu Rejonowego w Sandomierzu VII Zamiejskowy Wydział Karny z siedzibą S..

Przy ustalaniu stanu faktycznego Sąd oparł się także na zeznaniach przesłuchanych w charakterze powodów: W. B. (1), D. B. (1) i D. B. (2) dając im w pełni wiarę bowiem zeznania te korespondują z materiałem dowodowym w postaci dowodów z dokumentów,

powołanych w sprawie i są spójne oraz rzeczowe i stanowcze przez co w ocenie Sądu zasługują na wiarę. Powodowie w ocenie Sądu zeznawali szczerze, nie wyolbrzymiając wpływu śmierci ojca i męża na ich sytuację życiową przez co w ocenie Sądu ich zeznania w całości zasługują na wiarę.

Sąd podzielił opinię biegłych sądowych: z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych inż. J. Ś. i z zakresu medycyny sądowej lek. med. M. W..

Opinia jest wyczerpująca, nadto została sporządzona rzetelnie i fachowo. Dlatego Sąd przyjął zawarte w nich wnioski biegłych i podzielił je w całości.

Strony nie wniosły żadnych zarzutów do opinii biegłych sądowych.

Sąd rozważył co następuje:

Podstawą odpowiedzialności strony pozwanej będącej ubezpieczycielem jest zawarta umowa obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych (OC) ze sprawcą wypadku, na skutek którego powodowie odnieśli obrażenia ciała. W myśl art. 822 § 1 k. c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony.

W myśl art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22.05.2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t. j. z 2013r. Dz. U. poz. 392 z p. zm.) w brzmieniu obowiązującym w dniu wyrządzenia szkody – z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia.

Poza tym zgodnie z art. 19 ust 1 zd. pierwsze ustawy z dnia 22.05.2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t. j. z 2013r. Dz. U. poz. 392 z p. zm.) poszkodowany w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczeń bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń.

Strona pozwana ponosi zatem odpowiedzialność za skutki zdarzenia, z którego wywodzą swoje roszczenia powodowie W. B. (1), D. B. (1) i D. B. (2) jako ubezpieczyciel samochodu osobowego marki M. (...) nr rej. (...).

W przedmiotowej sprawie znajduje zastosowanie przepis art. 436 § 1 zd. 1 k. c. w zw. z art. 435 k.c.

Żądanie przez powodów zapłaty znajduje swoje oparcie w przepisie art. 446 § 3 k. c. wedle którego Sąd może przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego stosowne odszkodowanie, jeżeli wskutek jego śmierci nastąpiło znaczne pogorszenie ich sytuacji życiowej.

W judykaturze i doktrynie ukształtowało się stanowisko, że chociaż należy przy zasądzaniu tego odszkodowania uwzględniać całokształt okoliczności wpływających na sytuację życiową najbliższych zmarłego, to jednak kompensata ta ma służyć naprawieniu szkody majątkowej (por. uchwała SN (7) z dnia 26 października 1970 r., III PZP 22/70, OSN 1971, nr 7–8, poz. 120; A. Cisek, W. Dubis (w:) E. Gniewek, P. Machnikowski, Komentarz, 2013, art. 446, nb 17; W.

Czachórski (w:) System prawa cywilnego, t. III, cz. 1, s. 678; Z. Radwański, A. Olejniczak, Zobowiązania, 2012, nb 655; M. Safjan (w:) K. Pietrzykowski, Komentarz, t. I, 2011, art. 446, nb 31–32; odmiennie Z. Masłowski (w:) Komentarz, t. II, 1972, s. 1120 i n.).

Znaczne pogorszenie sytuacji życiowej może przejawiać się w utracie wsparcia i pomocy w różnych sytuacjach życiowych, a zwłaszcza w utracie szansy na pomoc w przyszłości, gdy byłaby szczególnie pożądana z uwagi na wiek rodzica zmarłego (por. wyrok SN z dnia 13 maja 1969 r., II CR 128/69, OSP 1970, z. 6, poz. 122).

W wyroku SN z dnia 30 czerwca 2004 r. (IV CK 445/03, Mon. Praw. 2006, nr 6, s. 315) sąd uznał, że znaczne pogorszenie sytuacji życiowej, o którym mowa w art. 446 § 3 k.c., obejmuje niekorzystne zmiany bezpośrednio w sytuacji materialnej najbliższych członków rodziny zmarłego (niewyczerpujące hipotezy art. 446 § 2 k.c.), jak też zmiany w sferze dóbr niematerialnych, które rzutują na ich sytuację materialną.

Nie wyłącza uprawnień do odszkodowania z tytułu pogorszenia się sytuacji życiowej wypłata renty.

Powódka W. B. (1) straciła żywiciela rodziny, pomoc i wsparcie, poczucie bezpieczeństwa i bliskości drugiej osoby. Doznała zatem przeżyć, które są niewymierne. W. B. (2) był jedynym żywicielem rodziny, wszystko w domu robił sam, naprawiał, rąbał drzewo na opał na zimę, zrobił ogrodzenie przy domu. Obecnie W. B. (1) do remontu domu musi najmować do remontu pracowników. W. B. (1) obecnie żyje na niższym poziomie niż za życia męża, musi ograniczać się z wydatkami i nie może pozwolić sobie na kupno drogich rzeczy.

W. B. (1) mogła liczyć na pomoc męża, także w kwestii wychowywania dzieci, jej mąż chodził na wywiadówki, pomagał dzieciom odrabiać lekcje.

Zważywszy na dotychczasowy poziom życia i aktualną sytuację materialną powódki W. B. (1) uznał Sąd, że dla rekompensaty pogorszenia się jej sytuacji życiowej realnie odczuwaną wartością ekonomiczną będzie kwota 30.000 zł. Z uwagi na to, iż powódka W. B. (1) otrzymała od ubezpieczyciela kwotę 15.000 zł tytułem odszkodowania za pogorszenie się sytuacji życiowej, w ocenie Sądu powinna jeszcze otrzymać dalszą kwotę 15.000 zł.

D. B. (1) w chwili śmierci ojca miała skończone 18 lat, była uczennicą (...) Szkoły Zawodowej w S.,

D. B. (1) była blisko związana z ojcem, jeździli razem na wycieczki rowerowe, pomagał jej w lekcjach.

D. B. (1) za życia ojca nie pracowała dorywczo, bo nie było takiej potrzeby, otrzymywała od taty kieszonkowe na swoje wydatki, na kosmetyki 200 - 300 zł miesięcznie. D. B. (1) po śmierci ojca jest ciężko, bo sami muszą dorabiać pieniądze. D. B. (1) dorabia przy pracach sezonowych przy zbieraniu truskawek i borówek. D. B. (1) jest ciężej, bo brakuje jej taty, gdyż mogła liczyć na jego pomoc.

D. B. (1) żyje na gorszym poziomie niż za życia ojca, bo nie ma tyle pieniędzy na ubrania i kosmetyki jak miała wcześniej - za jego życia, musi część pieniędzy, którymi dysponuje przeznaczać na opłaty i żywność.

Zważywszy na dotychczasowy poziom życia i aktualną sytuację materialną powódki D. B. (1) uznał Sąd, że dla rekompensaty pogorszenia się jej sytuacji życiowej realnie odczuwaną wartością ekonomiczną będzie kwota 20.000 zł. Z uwagi na to, iż powódka D. B. (1) otrzymała od ubezpieczyciela kwotę 10.000 zł tytułem odszkodowania za pogorszenie sytuacji życiowej, w ocenie Sądu powinna jeszcze otrzymać dalszą kwotę 10.000 zł.

D. B. (2) skończył Technikum Mechaniczne w S., a obecnie uczy się w Policealnej Szkole w T. z zakresu BHP.

D. B. (2) w chwili śmierci ojca miał 17 lat, chodził wtedy do II klasy Technikum Mechanicznego.

D. B. (2) z ojcem miał dobre relacje, pomagał mu w lekcjach.

D. B. (2) po śmierci ojca musi radzić sobie sam, jego stopa życiowa uległa zmianie, lepiej im się wiodło za życia ojca, od ojca dostawał kieszonkowe 200 do 300 zł miesięcznie, a gdy żył to razem zajmowali się pracami porządkowymi przy domu, ojciec kosił trawę, a teraz to on robi. D. B. (2) było ciężko po śmierci ojca.

D. B. (2) teraz musi się ograniczać i np. nie kupować lepszych ubrań, część pieniędzy, którymi dysponuje przeznacza na opłaty i żywność.

Należy zaznaczyć, że mimo przyznania renty to utrata ojca spowodowała u powodów D. B. (1) i D. B. (2) szkody w postaci utraty świadczeń z zakresu wzajemnej pomocy, opieki, wychowania, które są w pewnym stopniu szkodami materialnymi, gdyż mogą być wykonywane odpłatnie przez inne osoby.

Zważywszy na dotychczasowy poziom życia i aktualną sytuację materialną powoda D. B. (2) uznał Sąd, że dla rekompensaty pogorszenia się jego sytuacji życiowej realnie odczuwaną wartością ekonomiczną będzie kwota 20.000 zł. Z uwagi na to, iż powód D. B. (2) otrzymał od ubezpieczyciela kwotę 12.500 zł tytułem odszkodowania za pogorszenie się sytuacji życiowej, w ocenie Sądu powinien jeszcze otrzymać dalszą kwotę 12.500 zł.

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji na podstawie powołanych w treści uzasadnienia przepisów.

Brak jest podstaw do twierdzenia, że W. B. (2) przyczynił się do powstania szkody.

Pojęcie przyczynienia się poszkodowanego określone w art. 362 k.c. nie zostało wyjaśnione w sposób normatywny.

O przyczynieniu się poszkodowanego można mówić, jedynie w sytuacji gdy jego określone zachowanie pozostaje w normalnym związku przyczynowym ze szkodą (SN w orz. Z 7.12.1964r., I CR 218/64 OSNCP 1965 z. 9, poz. 153 oraz OSPiKA 1965, nr 10, poz. 210). Zachowanie poszkodowanego nie można ujmować w sposób kauzalny. Ma być ono ukierunkowane tzn. nastawione na wywołanie szkody. Postawa poszkodowanego musi zatem być współprzyczyną powstania szkody.

Strona pozwana wywodzi, że W. B. (2) przyczynił się do powstania szkody w 50%, przyczynienie to polegało na jeździe w szoferce samochodu w niedopuszczalnej liczbie osób oraz niezapięciu pasów bezpieczeństwa.

Sąd powołał w sprawie biegłego sądowego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych inż. J. Ś. i biegłego sądowego z zakresu medycyny sądowej lek. med. M. W., których opinia zawierała konkluzję, że podróżowanie bez zapiętego pasa bezpieczeństwa przez W. B. (2) nie miało wpływu na zwiększenie rozmiaru doznanych przez niego obrażeń ciała, a tym samym nie można przyjąć związku przyczynowego pomiędzy brakiem zapiętego pasa bezpieczeństwa, a doznanymi przez W. B. (2) śmiertelnymi obrażeniami ciała. Kierujący pojazdem M. (...) P. K. przewoził w kabinie kierowcy 3 pasażerów, a maksymalna liczba osób dozwolona do przewożenia w kabinie kierowcy samochodu marki M. (...) o nr rej. (...) to dwóch pasażerów+ kierowca samochodu. Wypadek komunikacyjny, w którym uczestniczył W. B. (2) charakteryzował się dużą energią spowodowaną prędkością pojazdu i rodzajem zderzenia z przeszkodą, doszło do zderzenia bocznego, znacznego stopnia kompresji kabiny, pojazd gwałtownie przemieścił się po wypadku. W tej sytuacji wszystkie obrażenia zewnętrzne jak i wewnętrzne W. B. (2) mogły powstać zarówno w przypadku podróżowania bez zapiętego pasa bezpieczeństwa, jak i przy zapiętym pasie.

Uszkodzenie kolizyjne w samochodzie pochodziły od bezpośredniego kontaktu z drzewem zlokalizowane były w górnej prawej części kabiny kierowcy.

Strony nie wniosły do tej opinii zarzutów.

W cenie Sądu biorąc pod uwagę przebieg kolizji-uderzenie w drzewo prawym bokiem-przewożenie większej niż dozwolona liczby osób nie miało wpływu na powstanie szkody.

Z uwagi na powyższe należy uznać, że zarzuty strony pozwanej o przyczynieniu się W. B. (2) do powstania szkody są niezasadne.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 k. c., zgodnie z którym wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Powodowie zażądali odsetek od dnia 10.10.2011r. Strona pozwana decyzją z dnia 19.10.2011r. przyznała powodom odszkodowania tytułem pogorszenia sytuacji życiowej, a zatem zasadne jest zasądzenie odsetek od dnia 19 października 2011r. bowiem w tej dacie ustalenie odszkodowania za pogorszenie sytuacji życiowej było możliwe. W pozostałej części co do odsetek Sąd powództwo oddalił.

Na podstawie art. 98 § 1 k. p. c. Sąd zasądził od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powódki W. B. (1) kwotę 3.375,34 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Na podstawie art. 98 § 1 k. p. c. Sąd zasądził od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powódki D. B. (1) kwotę 2.175,33 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Na podstawie art. 98 § 1 k. p. c. Sąd zasądził od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powoda D. B. (2) kwotę 3.375,33 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

W toku postępowania powodowie ponieśli następujące koszty:

- kwota 1.875 zł. tytułem opłaty stosunkowej (art. 13 ust 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t. j. z 2014r. Dz. U. poz. 1025 z p. zm.),

- kwota 1.000 zł tytułem zaliczki na opinie biegłego (art. 5 ust 1 pkt 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t. j. z 2014r. Dz. U. poz. 1025 z p. zm.) wynagrodzenie i zwrot kosztów poniesionych przez biegłych ustanowionych dla strony w danej sprawie).

- kwota 2.400 zł tytułem kosztów wynagrodzenia adwokata z pomocy, którego korzystała powódka W. B. (1) (§ 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U z 2013r. poz. 461 z p. zm),

- kwota 2.400 zł tytułem kosztów wynagrodzenia adwokata z pomocy, którego korzystał powód D. B. (2) (§ 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U z 2013r. poz. 461 z p. zm),

- kwota 1.200 zł tytułem kosztów wynagrodzenia adwokata z pomocy, którego korzystała powódka D. B. (1) (§ 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U z 2013r. poz. 461 z p. zm),

- kwota 51 zł tytułem opłat od pełnomocnictwa (według załącznika do ustawy z dnia 16 listopada 2006r. o opłacie skarbowej (t. j. z 2015r. Dz. U. poz. 783 z p. zm.).

Między powodami istniało współuczestnictwo formalne i każdy z nich był reprezentowany przez pełnomocnika będącego adwokatem. Sąd każdemu z powodów przyznał koszty zastępstwa procesowego.

W razie współuczestnictwa formalnego (art. 72 § 1 pkt 2 k.p.c.), do niezbędnych kosztów procesu poniesionych przez współuczestników reprezentowanych przez jednego pełnomocnika będącego adwokatem lub radcą prawnym zalicza się jego wynagrodzenie ustalone odrębnie w stosunku do każdego współuczestnika (zob. uchwała Sądu Najwyższego z 10.07.2015r., III CZP 29/15 Biul.SN 2015/7/6, www.sn.pl, LEX nr 1751211).

Przewodniczący:

S..

- odnotować uzasadnienie

- odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełn. strony pozwanej radcy prawnemu R. W.,

- kal. 14 dni.

D.T. 9.10.2015r. Sędzia